

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 40663/12

FLORYA GÜZELLEŞTİRME DERNEĞİ / Türkiye

Başkan

Julia Laffranque,

Hâkimler

Ivana Jelić,

Arnfinn Bårdsen,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 22 Ekim 2019 tarihinde komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölümü), 16 Aralık 2008 tarihli başvuru, 8 Nisan 2014 tarihli kısmi karar ile davalı Hükümet tarafından sunulan görüşler dikkate alınarak yapılan müzakereler neticesinde aşağıdaki kararı vermiştir:

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2019. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAY VE OLGULAR

1. Başvuran, Florya Güzelleştirme Derneği, merkezi İstanbul'da bulunan bir dernektir. Başvuran, Mahkeme önünde İstanbul Barosuna bağlı Avukat F. Aslan tarafından temsil edilmiştir.

2. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

3. 8 Nisan 2014 tarihli bir kararla, başvuranın yargılamanın süresine ilişkin şikâyetinin kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir. Bir mahkeme kararının icra edilmemesine ilişkin şikâyet, 5 Kasım 2018 tarihinde Hükümete bildirilmiştir ve başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

4. Davanın kendine özgü koşulları, taraflarca ifade edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

5. Başvuran dernek, 1985 yılında, İstanbul Belediyesi ("Belediye") ile, bir restoran, bir pastacı dükkanı ve bir idari bina için, ilk süresi bir yıl olan kira sözleşmesi ("sözleşme") imzalamıştır.

6. Bu sözleşme daha sonra her yıl zımni olarak yenilenmiştir.

7. Belediye, 28 Haziran 2005 tarihinde, geçerlilik tarihi 31 Temmuz 2005 olan, sözleşmeyi yenilememe kararını başvurana iletmiştir.

8. Başvuran, 22 Ağustos 2005 tarihinde Bakırköy Asliye Hukuk Mahkemesi ("Asliye Hukuk Mahkemesi") önünde, kiracı olduğunun tespiti ve müdahalenin men'i davası açmıştır.

9. Asliye Hukuk Mahkemesi, 22 Mayıs 2007 tarihinde, artık yürürlükte olmayan 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun uyarınca, başvuran lehine karar vermiştir.

10. Yargıtay, 14 Ocak 2008 tarihinde, Asliye Hukuk Mahkemesinin kararını söz konusu kanunun mevcut sözleşmeye uygulanmadığı gerekçesiyle bozmuştur.

11. Başvuran, 23 Nisan 2008 tarihinde ihtilaf konusu binaları geri vermek zorunda bırakılmıştır.

12. Asliye Hukuk Mahkemesi, 25 Kasım 2008 tarihinde, Yargıtayın kararına uymuş ve Yüksek Mahkemenin değerlendirmelerini kabul etmesinin ardından, başvuranın talebini reddetmiştir.

13. Yargıtay, 28 Aralık 2009 tarihinde, 14 Ocak 2008 tarihli kararının maddi hata sonucu verildiğini ve 6570 sayılı Kanunun söz konusu sözleşmeye uygulanmış olduğu gerekçesiyle bu kararı bozmuştur.

14. Asliye Hukuk Mahkemesi, 21 Aralık 2010 tarihinde, Yargıtay'ın bozma ilamına uymuştur. Asliye Hukuk Mahkemesi, başvuranın söz konusu restoran için kiracı sıfatına sahip olduğunu kabul etmiş ve belediye tarafından yapılan müdahaleye son verilmesine karar vermiştir. Bununla birlikte, Asliye Hukuk Mahkemesi, bu süre zarfında yıkılmış olmaları sebebiyle başvuranın pastacı dükkanı ve idari bina ile ilgili talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmetmiştir.

15. Yargıtay, 28 Aralık 2011 tarihinde, bu kararı onamıştır.

16. Yargıtay, 28 Mart 2012 tarihinde, Belediye tarafından yapılan karar düzeltme başvurusunu reddetmiştir.

ŐİKÂYETLER

17. Başvuran, Sözleşme'nin 6. maddesini ileri sürerek, Asliye Hukuk Mahkemesinin 21 Aralık 2010 tarihli kararının icra edilmemesinden Őikâyetçidir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

18. Hükümet, diğerleri arasında, 23 Eylül 2012 tarihinden itibaren erişilebilir olan, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru yolunu

tüketmediği gerekçesiyle, iç hukuk yollarının tüketilmediğini ileri sürmektedir. Hükümet, somut olayda, devam eden bir durum olduğunu ileri sürmektedir ve *Tekin ve Baysal /Türkiye* ((kabul edilebilirlik hakkında karar) No. 40192/10 ve 8051/12, 4 Aralık 2018) kararına atıfta bulunmaktadır.

19. Başvuran, bu hususta herhangi bir görüş bildirmemektedir.

20. Mahkeme, devam eden bir durum oluşturduğu için, iddia edilen ihlalin kesinleşmiş mahkeme kararının icra edilmemesiyle ilgili olduğunu gözlemlemektedir (*Lemke/Türkiye*, No. 17381/02, 37. paragraf, 5 Haziran 2007). Mahkeme, ayrıca, bu kararın 28 Mart 2012 tarihinde, yani Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuruda bulunma hakkının 23 Eylül 2012 tarihinde yürürlüğe girmesinden önce kesinleşmiş olduğunu kaydetmektedir.

21. Bununla birlikte, Mahkeme, Anayasa Mahkemesinin, somut olayda da görüldüğü üzere, bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce başlayan ve bu tarihten sonra da devam eden durumlarda zaman yönünden (*ratione temporis*) yetkisini genişlettiği tespitinde bulunduğunu hatırlatmaktadır (yukarıda anılan *Tekin ve Baysal* kararı, 25 ila 28. paragraflar, ve burada yer alan diğer referanslar).

22. Mahkeme, ilgililerin Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuruda bulunmaları gerektiği kanaatine vararak, bu tür durumlarla ilgili şikâyetlerin, iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle kabul edilmez olduğuna karar verdiğini hatırlatmaktadır (bk. örneğin, yukarıda anılan *Tekin ve Baysal* kararı, 28. paragraf (ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının azaltılamaz niteliğiyle ilgili olan), ve *Atsız/Türkiye* (kabul edilebilirlik hakkında karar) No. 32460/13 ve 7 diğer başvuru, 30 Nisan 2019 (kesinleşmiş mahkeme kararlarının icra edilmemesiyle ilgili olan)).

23. Mevcut davanın incelemesi çerçevesinde, farklı bir sonuca varılmasını sağlayabilecek özel bir koşul tespit edilmemektedir.

24. Bu nedenle, Mahkeme, Hükümetin itirazının kabul edilmesi gerektiği kanısına varmaktadır. Sonuç olarak, başvuru, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1 ve 4. fıkraları uyarınca, iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle, reddedilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, Oy birliğiyle,

Başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, 21 Kasım 2019 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Julia Laffranque
Başkan